

родруків з виходом на розробку міжнародної програми і поданням конкретних пропозицій до ЮНЕСКО*.

Масштабні, далекоглядні пропозиції провідного інформаційно-бібліотечного центру держави, яким є Національна бібліотека України, свідчать про значні потенційні наукові та творчі сили і можливості НБУВ свідомо і з повною відповідальністю взяти на себе глобальні, загальнодержавної ваги завдання.

Один з найвизначніших мислителів ХІХ - початку ХХ ст. І.Франко писав: «В історії людства бачимо два великі факти, що дивують нас своєю незвичною штучністю і одночасно так надзвичайно важливі для поступу, як, мабуть, жодні інші. Цими фактами є: винайдення письма і винайдення друку. Обидва ці факти стоять, як велетенські верстові стовпи, на межах великих історичних епох».

Ми зараз теж знову перебуваємо на межі двох великих історичних епох.

*Наталія Солонська,
к.і.н., зав. науково-видавничим
відділом;*

*Галина Ковальчук,
к.і.н., заввідділом стародруків та
рідкісних видань;*

*Ольга Баркова,
н.с. Відділу електронного
каталогу НБУВ*

Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України - 50

У Національній бібліотеці України імені В.І.Вернадського в травні поточного року було влаштовано виставку наукових праць, виданих Інститутом-ювіляром, і приурочену до дати створення установи. Презентація проходила в урочистій, дружній обстановці.

До присутніх звернувся генеральний директор НБУВ, акад. НАН України Олексій Онищенко. Директор Інституту держави і права ім.В.М.Корецького, акад. НАН України Юрій Шемшученко висвітлив основні етапи творчого шляху установи, яка скромно розпочинала своє функціонування з невеличкого сектору. Ю.С.Шемшученко підкреслено розмежував діяльність Інституту на два принципово різні періоди: до 1991 р. і після. Одержання Україною незалежності мало кардинальне значення для концепції та напряму розгортання наукових досліджень колективу.

На 20-30-ті роки, т. зв. добу українського відродження, припадає «золотий вік» розвитку українського права, поглинутий «чорним віком сталінських репресій». Особливими успіхами, звичайно, не відрізнялися і повоєнні роки.

Тільки з 1991 р. відновлюються і

постають нові наукові школи українського права та державотворення. Одна з них, якої раніше не могло і бути в Україні, - Конституційного права, швидко дала могутні теоретичні та практичні плоди. З кола охоплюваних проблем уже написано десятки монографій.

Співробітники Інституту взяли найактивнішу участь у розробці проекту Конституції України. Напрацювання і узагальнення досвіду цієї роботи відбито в серії брошур. Готується до друку двотомний підручник з конституційного права України.

Динамічно функціонують школи: міжнародного права, започаткованої видатним вітчизняним ученим В.Корецьким; міжнародного морського права під керівництвом В.Денисова; унікальна школа космічного права, яку очолює Ю.Шемшученко, та ін.

Творчий доробок Інституту лише за 10 останніх років, його інтелектуальний потенціал вражає: 400 монографій, понад вісім тисяч статей, сто підручників, більше трьох тисяч аналітично-прогностичних записок тощо.

Звичайно, велика виставка, організована у НБУВ, не могла показати весь цей масив, але навіть те, що було представлено, викликало приємне здивування не тільки кількістю, а й високоякісним поліграфічним оформленням.

Про творчу співпрацю з Інститутом розповів В.Ковальський, президент видавництва «Юрінком Інтер», де друкується більшість робіт установи (у середньому щорічно - 45 (!) назв). Вийшов з друку перший том шеститомної «Юридичної енциклопедії України», яку справедливо можна вважати громадським подвигом українських учених-юристів, котрих, на жаль, не оминають проблеми сучасних негараздів.

До 1991 р. в Україні, по суті, не

На відкритті виставки: Ярославна Шевченко, В.Нагребельний, О.Онищенко, Ю.Шемшученко, А.Бровкін, В.Погорілко

* Матеріали конференції будуть надруковані в спеціальному збірнику праць НБУВ.

© Солонська Наталія Гаврилівна, Київ, 1999
© Ковальчук Галина Іванівна, Київ, 1999
© Баркова Ольга Валентинівна, Київ, 1999

розвивався такий важливий напрям, як цивільне право. Цією дисципліною в Інституті займалося всього два співробітники, зараз - 13, які розробляють проблеми прав власності, захисту майнових прав людини тощо. Країні, нарешті, стали потрібні знання і величезний досвід з цих питань.

Про свої творчі плани розповіли кадрові співробітники установи Ярослава Шевченко та В.Погорілко. Завсектором відділу систематизації НБУВ Клавдія Кравченко підкреслила специфічність стосунків між Бібліотекою та Інститутом. Лінія їх спілкування проходить через відділ систематизації, де відбувається наукова класифікація всіх нових надходжень у книгозбірню. Через систему бібліотечних каталогів читач одержує інформацію про наявність у фондах літератури, в тому числі й юридичної. Репертуар каталогів залежить від наповнення фондів, кількості та якості нових надходжень. Тому дуже важливо, щоб у НБУВ були всі нові видання Інституту держави і права. В каталогах відбувається те переломлення, завдяки якому інформація від ученого та законодавця надходить до читача. Робота систематизатора особливо складна тим, що він має правильно визначити місце книги в системі наук. Тому вкрай необхідний довідковий матеріал, котрий допоміг би бібліотечному працівникові правильно орієнтуватися в безлічі нових понять. Працівники Бібліотеки з радістю вітають нові довідкові видання Інституту й, особливо, Юридичну енциклопедію. Чекають наступних томів.

У комплексі бібліотечних каталогів важливе значення для читача-спеціаліста має традиційний систематичний каталог, що дає змогу найповніше відбити та виділити все нове, що нагромаджено в науці, завдячуючи новим рубрикам та ЕК, котрий дозволяє розширити й поглибити пошук, а також дає змогу поєднувати систематичний і предметний пошук. У цьому сенсі ЕК НБУВ перебуває в стадії становлення. Бібліотечним працівникам надзвичайно необхідні тезауруси, словники ключових слів по всіх науках, у тому числі й юридичних. Їх створення можливе тільки за допомогою вчених Інституту держави і права та інших провідних фахівців країни, при тісному науковому співробітництві з НБУВ.

*Клавдія Кравченко,
завсектором відділу систематизації
НБУВ*

На честь ювілею «Юрінком Інтер» - дарунок Бібліотеці

Видавництву правничої літератури «Юрінком Інтер» виповнилося два роки. До цієї дати в червні 1999 р. в Національній бібліотеці України імені В.І.Вернадського було влаштовано виставку творчої продукції установи (приблизно 150 кн. одиниць).

З вітальним словом до присутніх (крім працівників НБУВ, були керівники вищих навчальних закладів України, працівники бібліотек цих вузів) звернувся заступник генерального директора НБУВ к.і.н. А.Г.Бровкін.

Серед співзасновників видавництва - видавнична група PWN Publishing Group, утворена на базі польського видавництва PWN (Польське видавництво наукове). Концепція «Юрінком Інтер» - забезпечення юридичною літературою та правовою інформацією широкого загалу професіоналів-юристів і тих, хто за родом своєї виробничої діяльності зіткнувся з правовими проблемами.

Нині видавництво є найбільшим в Україні в галузі правової літератури. Загальний тираж видань «Юрінком Інтер» становить близько двох мільйонів примірників, щорічно випускається приблизно сорок найменувань праць. Вагомою продукцією є монографії «Зобов'язальне право. Теорія і практика», «Державне управління. Теорія і практика», «Ринок цінних паперів в Україні», «Правова охорона культурних цінностей», збірки «Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами», «Відшкодування матеріальної та моральної шкоди», добірки всіх кодексів України, коментарі до кримінального та кримінально-процесуального кодексів тощо.

Розгорнуто реалізацію програми видання юридичних підручників, яких поки що в державі випускається недостатньо: «Основи конституційного права України», «Загальна теорія держави та права», «Історія політичних вчень», «Аграрне право України», «Кримінальне право України» (загальна та особливі частини), «Право пенсійного забезпечення», «Екологічне та земельне право

України». Створено серію для початківців: «Правознавство», «Хрестоматія з правознавства», «Правничі термінологія. Довідник», «Словник юридичних термінів (російсько-українських)», «Дидактичні матеріали з правознавства». Це дуже важливо для набуття юридичної освіти. Нагадаємо, в 160 вузах країни є юридичні факультети.

Авторський колектив - близько ста фахівців, провідних українських політиків, вітчизняних учених, викладачів вузів, керівників правоохоронних і судових органів та ін.

«Юрінком Інтер» - невеликий колектив із 42 спеціалістів своєї справи. У підготовці видань широко використовуються комп'ютерні технології. Діє власна система розповсюдження, випускаються професійні передплатні видання, зокрема щомісячник «Юридичний вісник України». Видається «Вісник Конституційного суду України» (спільно з Конституційним судом України).

Перед учасниками акції виступили представники видавництва, а також президент Української асоціації видавців Леонід Лазебний, заступник декана юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка В.Молдаван, головний редактор «Юридичного вісника України» С.Теньков та ін.

Генеральний директор «Юрінком Інтер» Людмила Ковальська наголосила на бажанні видавництва тісніше співпрацювати з бібліотеками, зокрема з НБУВ. Провідним книгозбірням надсилається обов'язковий примірник. Інколи книжки пропонуються бібліотекам навіть у кредит.

Знаючи, що в НБУВ чимало читачів, яких цікавить юридична галузь, п.Ковальська повідомила, що всі книги з виставки після її завершення будуть подаровані Національній бібліотеці України.

Від імені НБУВ Анатолій Григорович Бровкін подякував ювілярам за щедрий подарунок.

Наш кор.